

HELENA SZMUNESS

ur. 1948; Kemerowo, Rosja

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", szkolnictwo, nauczyciele, lekcje historii

Wiedza o Katyniu

O Katyniu się mówiło sporo w mojej szkole. Myśmy mieli panią od matematyki, starszą panią, która się nazywała pani Marszałkowa, pani profesor nasza. I najprostszym sposobem, żeby zerwać lekcję i wpuścić ją w zupełnie inny kanał, to było powiedzieć: „Pani profesor, niech Pani opowie jak 17 września Sowieci wbili nóż w plecy Polski”. I wtedy ona przechodziła na ten temat. Zdaje się, że jej mąż zginął na Zamku, albo był więziony na Zamku. I ona zaczynała mówić o tym. Mówiła sporo. I to, że nikt u nas nie wydał jej, że ona nie miała z tego żadnych [kłopotów], to chyba dobrze świadczyło o silnym zintegrowaniu moich koleżanek przeciwko szkole. Zintegrowaniu przeciwko nauczycielkom. Ale panią Marszałkową myśmy lubili. Tylko, że ona nas bardzo niewiele nauczyła. Myśmy jej lekcje systematycznie zrywali wpuszczając ją w opowieści na temat wojny i Katynia. Ja nie myślę, żeby to dla nas było niebezpieczne, bo byśmy się z tego wyłgali jakoś. To było niebezpieczne głównie dla niej. Ona mówiła pełnymi tekstami. To była mocno starsza pani. W niej nie było jakiejś nienawiści czy takiego moherostwa żadnego. Ona po prostu opowiadała o swoim życiowym doświadczeniu i ono było ciężkie. I mówiła nam to, co chciała powiedzieć.

Data i miejsce nagrania	2013-05-20, Londyn
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"